

Dosarul nr.2rac-81/22
2-19129400-01-2rac-15042022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Mitrofan)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Anton, A. Malfi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Foremcons", reprezentată de avocatul Enachi Vitalie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Foremcons" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Grebeniuc și Feciorii", intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată "Stilhol" cu privire la încasarea sumei, constatarea rezoluțiunii contractului cu repunerea părților în poziția inițială și **cererea reconvențională** depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Grebeniuc și feciorii" împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Foremcons" privind constatarea ineficienței actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Foremcons" și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2021

c o n s t a t ă :

La 02 august 2019, S.C. "Foremcons" S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată către S.C. "Grebeniuc și Feciorii" S.R.L. prin care a solicitat încasarea sumei de 166 025,30 lei ca efect al repunerii părților în situația anterioară faptului juridic, încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4 980,75 lei, cheltuieli pentru serviciile poștale la expedierea declarației de rezoluțiune în mărime de 11,15 lei și serviciile de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 03 noiembrie 2018, S.R.L. "Grebeniuc și Feciorii" în calitate de vânzător, s-a obligat să transmită cumpărătorului S.R.L. "Foremcons", 530 m² de cherestea pentru podea de calitate A/B, cu grosimea de 36 mm la preț de 145 750 lei.

Vânzătorul S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii” a comunicat cumpărătorului S.R.L. "Foremcons" despre imposibilitatea livrării cherestelelor de grosimea 36 mm, astfel oferind posibilitatea de a-i fi livrată cherestea de 40 mm contra unei plăți suplimentare la cea prevăzută de contract.

S.R.L. „Foremcons" a acceptat oferta propusă de S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii"

de a-i fi livrată cheresteaua în cantitatea de 654,40 m², de grosimea 40 mm, și calitatea A/B la prețul de 166 025,30 lei, deoarece trebuia să își îndeplinească obligațiile rezultate din contractul de antrepriză încheiat între Primăria mun. Cahul și „Foremcons” S.R.L., de executare în termen lucrările de reparație a pardoselii Palatului de Cultură „N. Botgros” din mun. Cahul.

Astfel, la 20 noiembrie 2018 pentru cantitatea de 233,28 m² de cherestea de grosimea 40 mm și calitatea A/B, a fost emisă factura fiscală cu seria și numărul 110208965, în sumă de 66 484,80 lei.

La 23 noiembrie 2018, pentru cantitatea de 297 m² de cherestea de grosimea 40 mm și calitatea A/B a fost emisă factura fiscală cu seria și numărul 110208969 în sumă de 84 645,00 lei.

La 14 decembrie 2018 pentru cantitatea de 124,12 m² de cherestea de grosimea 40 mm și calitatea A/B a fost emisă factura fiscală cu seria și numărul 110208976, în sumă de 14 895,50 lei.

Întru executarea obligațiilor sale corelative, S.R.L. „Foremcons” a achitat integral pentru mărfurile livrate suma de 166 025,30 lei, confirmate prin ordinele de plată: nr. 1931 din 05 noiembrie 2018 în sumă de 43 725,00 lei; nr. 2062 din 21 noiembrie 2018 în sumă de 107 404,80 lei; nr. 2291 din 13 decembrie 2018 în sumă de 14 895,50 lei.

Reclamantul a indicat că cheresteaua procurată urma a fi utilizată la lucrările de reparație a sălii mari din Palatul de Cultură „N. Botgros” din mun. Cahul. Începând lucrările de montare a cherestei, a depistat că acestea nu erau de calitatea care a fost solicitată prin pct. 3.1 din contract, cherestea pentru podea de calitatea A/B și grosimea 40 mm.

La 15 februarie 2019, a fost formată o comisie pentru examinarea calității cherestei pentru podea, la care a participat și reprezentantul companiei „Grebeniuc și Feciorii” S.R.L. - Șumilo Andrei și reprezentantul companiei importatoare ”Stilhol” S.R.L. – Stoian Vadim. A fost întocmit un act de constatare în corespundere cu GOST-ul 2140-81 „Видимые пороки древесины. Классификация, термины и определения, способы измерения”, prin care au fost determinate neconformitățile produsului livrat de S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii”.

Astfel, au fost extrase în mod aleatoriu 30 de cherestele de podea, dintre care 26 de bucăți s-au depistat a fi cu abateri de la caracteristicile tehnice prevăzute de standarde, fiind determinate neconformități precum: noduri fumurii cu diametrul mai mare de 20 mm; puncte negre mai multe și mai mari decât diametrul de 1 mm; pete înalbastrite pe porțiuni vizibile; defecte de prelucrare mai mult de 2 % a suprafeței cherestei; lățimea variază mai mult de 1 mm.

În cadrul examinării la parametrii fizici stabilite pentru calitatea A/B al cherestelelor conform standardelor stabilite de GOST-ul 8242-88, s-a stabilit că marfa livrată nu corespunde calității A/B solicitate de reclamant și stabilite de contract.

Reclamantul consideră că contractul de vânzare-cumpărare din 03 noiembrie 2018 a fost executat necorespunzător de către S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii”, în circumstanțele în care marfa livrată nu corespunde standardelor de calitate solicitate și aceasta nu poate fi utilizată conform scopului urmărit de beneficiarul lucrărilor de reparație.

Marfa livrată s-a depistat a fi cu vicii materiale, care face improprie destinația cherestei și îi micșorează valoarea de întrebuințare.

Livrarea mărfii de o calitate diferită decât cea solicitată, constituie o neexecutare

esențială a contractului din 03 noiembrie 2018, motiv din care la 11 martie 2019 în adresa S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii”, a fost expediată declarația de rezoluțiune nr. 051/19.

Prin declarația de rezoluțiune, a fost solicitată ridicarea cherestei livrate și restituirea sumei achitate în mărime de 166 025,30 lei, în termen de șapte zile, și totodată a fost adusă la cunoștință motivele de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare.

Reclamantul consideră că răspunsul S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii”, este unul absolut nefondat și lipsit de suport probatoriu, or, cumpărătorul are dreptul să înainteze vânzătorului pretenții, îndată ce a descoperit viciile bunului nedeclarate de acesta până la vânzare. Suplimentar în privința termenului de adresare, au remarcat că, în cazul în care în contract nu este stabilit un termen, pretențiile pot fi înaintate în cel mult 6 luni din ziua predării bunului.

Prin cererea privind completarea obiectului acțiunii, prin care a solicitat completarea obiectului acțiunii civile cu pretenția privind constatarea rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare încheiat la data de 03.11.2018 între S.R.L. „Foremcons” și S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii” cu repunerea părților în poziția inițială anterior nașterii raporturilor contractuale.

Prin cererea privind completarea obiectului acțiunii din 29 iulie 2020 a solicitat și constatarea declarării rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare din 03 noiembrie 2018, cu repunerea părților în poziția inițială.

La 25 august 2020, S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii” a depus cerere reconvențională împotriva S.R.L. „Foremcons” solicitând constatarea ineficienței declarației din 11 martie 2019 privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare din 03 noiembrie 2018, încheiat între S.R.L. „Foremcons” și S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii”.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că S.R.L. „Foremcons” la 11 martie 2019, a expediat în adresa S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii” declarația de rezoluțiune a contractului de vânzare - cumpărare din 03 noiembrie 2018, în temeiul art. 916 alin. (1) Cod civil.

S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii” a indicat că S.R.L. „Foremcons” nu a respectat condițiile legale pentru declararea rezoluțiunii.

Potrivit declarației de rezoluțiune și cererii de chemare în judecată, S.R.L. „Foremcons” consideră că neexecutarea obligației de către S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii” este esențială, deoarece marfa nu corespunde standardelor de calitate; marfa nu poate fi utilizată conform scopului urmărit; marfa livrată s-a depistat a fi cu vicii materiale, care face improprie destinația cherestei.

S.R.L. „Grebeniuc și Feciorii” a invocat că scopul contractului era posibil de atins în lipsa rezoluțiunii, prin utilizarea mecanismului de „termen suplimentar acordat” - ceea ce dovedește o dată în plus că neexecutarea nu a fost una esențială. Mai ales în situația în care, pârâtul a utilizat mai mult de jumate din volumul de marfă livrat în baza celor 3 facturi fiscale, în adresa pârâtului au fost livrate 654, 4 m² de cherestea, iar potrivit raportului de expertiză nr.280519C din 30 mai 2019 la momentul întocmirii raportului erau disponibile doar 325 m².

La data declarării rezoluțiunii unilaterale, reclamantul a fost decăzut din dreptul de a invoca viciul mărfii. Potrivit facturilor fiscale bunurile au fost recepționate în perioada 20 noiembrie 2018-13 decembrie 2018, iar potrivit actului de constatare al grupului de lucru pentru examinarea calității scândurii pentru podea, format la

inițiativa reclamantului, preținsele vicii ale mărfii au fost constatate la 15 februarie 2019.

Demersul privind efectuarea expertizei merceologice a fost înaintat la 28 martie 2019, ulterior rezoluțiunii contractului.

Potrivit facturilor fiscale bunurile au fost vândute în condițiile ridicării personale a acestora de către cumpărător, cumpărătorul a încărcat și a descărcat cherestelele cu forțele proprii. Deci, în raport cu împrejurările cauzei, în ipoteza în care cheresteaua era afectată de vicii materiale, cumpărătorul a trebuit să le constate cel târziu la momentul descărcării lor.

S.R.L. „Foremcons” urma să asigure prezența unei persoane care să verifice bunurile cumpărate, așa cum prevede art. 765 alin. (3) Cod civil.

Viciile materiale reținute prin Actul de constatare din 15 februarie 2019 nu sunt vicii ascunse - deci, fiind vicii materiale la vedere, acestea puteau fi ușor observate atât la încărcare, cât și la descărcare, în ipoteza în care existau într-adevăr la momentul recepționării.

La 25 august 2020, S.R.L. ”Grebeniuc și feciorii” a depus cerere privind atragerea în proces a intervenientului accesoriu S.R.L. ”Stilhol”, iar prin încheierea protocolară din 02 noiembrie 2020 S.R.L. ”Stilhol” a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2021 cererea de chemare în judecată depusă de S.C. ”Foremcons” S.R.L. împotriva S.C. ”Grebeniuc și Feciorii” S.R.L., intervenient accesoriu S.R.L. ”Stilhol” cu privire la încasarea sumei, constatarea rezoluțiunii contractului cu repunerea părților la poziția inițială, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cererea reconvențională depusă de S.R.L. ”Grebeniuc și feciorii” împotriva S.R.L. ”Foremcons” privind constatarea ineficiența actului juridic, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că potrivit facturilor fiscale sunt semnate de ambele părți marfa care face obiectul contractului de vânzare-cumpărare a fost predată fără a fi indicate careva obiecții cu privire la calitatea bunului livrat.

În contract, la pct.3 părțile au stipulat că calitatea mărfii trebuie să corespundă standardelor stabilite, respectiv părțile nu au prevăzut în contract standardul necesar și scopul utilizării cherestelei pentru a da o apreciere calității acesteia, necesară scopului. Mai mult ca atât, la momentul recepționării mărfii, reprezentantul vânzătorului nu a înaintat nici o obiecție, în factură fiind stipulată că se livrează cherestea de model A/B 40 mm.

Instanța de fond a constatat că părțile nu au stabilit în contract careva condiții, specificații ce țin de calitatea bunurilor, iar la recepționare cumpărătorul nu a invocat nici o obiecții cu privire la viciile vizibile expuse ulterior.

În contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut nici scopul utilizării cherestelei, astfel, încât să poată fi determinată existența/inexistența unui viciu, în actul de constatare din 15 februarie 2019 se invocă existența viciilor materiale vizibile, însă la transportarea bunurilor, nu au fost invocate careva neconformități, astfel, încât să fie constatată existența viciilor.

Instanța de fond a conchis că reclamantul a solicitat aplicarea efectelor art. 737 alin. (1) din Codul civil, asupra unui contract care era deja executat, încetat și numai avea efecte în sensul realizării drepturilor și obligațiilor pentru părți, respectiv la

momentul declarării rezoluțiunii, 11 martie 2019, contractul era încetat prin efectul executării acestuia în luna noiembrie 2018.

Instanța a reținut că nu poate fi operată rezoluțiunea într-un contract în care și-a produs efectele și a fost executat, ci doar repararea prejudiciilor rezultate din neexecutarea corespunzătoare a contractului de vânzare cumpărare și/sau din existența viciilor materiale ascunse.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 aprilie 2021, S.R.L. "Foremcons" a declarat apel solicitând casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2021 și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Foremcons" și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 19 aprilie 2021.

La 14 martie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată "Foremcons", reprezentată de avocatul Enachi Vitalie a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Examinând apelul instanța de apel, a făcut abstracție de la clauzele contractuale, interpretând eronat prevederile acestuia.

Instanța de apel corect a determinat raportul juridic dintre părți, corect a determinat norma juridică aplicabilă, însă i-a dat o interpretare greșită, art. 763 din Codul civil.

Instanța de apel a concluzionat eronat drepturile și obligațiile părților, sub aspectul clauzelor contractuale.

La caz, sunt aplicabile prevederile art.737 alin.(2) din Codul civil, iar concluzia instanței de apel precum că dispoziția art.737 alin.(2) din Codul civil nu este aplicabilă speței, deoarece contractul și-a produs efectele și a fost executat, este eronată.

Recurentul consideră că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară contractului de vânzare-cumpărare din 03 noiembrie 2018 și a reținut că părțile nu au stabilit scopul de utilizare a mărfii și calitatea acesteia.

S.R.L. "Foremcons" a susținut că a probat toate circumstanțele pe care le-a invocat în acțiune drept temei al pretențiilor și obiectiilor sale, însă instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei.

Soluția instanței de apel este arbitrară, contradictorie, neîntemeiată și ilegală, dictată de interpretarea eronată normelor de drept material.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 decembrie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit dovezii de la fila dosarului 23, Vol. II instanța de apel a expediat participanților la proces decizia motivată la 12 ianuarie 2022, respectiv, cererea de recurs declarată la 14 martie 2022, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 15 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d.52 Vol. II).

Până la data examinării recursului intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Foremcons", reprezentată de avocatul Enachi Vitalie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "Foremcons", reprezentată de avocatul Enachi Vitalie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh